Súd:	Okresný súd Zvolen
Spisová značka:	7C/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6719200250
Dátum vydania rozhodnutia:	25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Zuzana Konáriková
ECLI:	ECLI:SK:OSZV:2020:6719200250.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Konárikovou, v spore žalobcu: V.. Q. C., N.. XX.XX.XXXX, C. A. Ľ. Š. XXXX/XX, XXX XX D., zast. advokátkou JUDr. Michaelou Maťuchovou, so sídlom Osloboditeľov 2585/5, 962 21 Lieskovec, proti žalovanej: Generali Poisťovňa, a. s., so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 35 709 332, zast. advokátom JUDr. Radkom Petruňom, so sídlom Tehelná 189, 960 01 Zvolen, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 16.000,- € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieta.

III. Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou okresnému súdu dňa 16.01.2019 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 18.600,- € z dôvodu náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobu odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX Ľ. B. N.. XX.XX.XXXX viedol ako vodič svoje osobné motorové vozidlo od mesta Zvolen na mesto Krupina, pričom prešiel z nezistených dôvodov do protismeru, kde v tom čase jazdil vo svojom jazdnom pruhu vodič Q. C., nar. XX.XX.XXXX, pričom došlo k čelnej zrážke vozidiel, čím Ľ. B. porušil dôležitú povinnosť uvedenú v § 9 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a tým spôsobil poškodeným Q. C., nar. XX.XX.XXXX a Z. C., nar. XX.XX.XXXX zranenia nezlučiteľné so životom, ktorým na mieste podľahli. Ľ. B. po prevezení so zraneniami po dopravnej nehode v nemocnici vo Zvolene umrel. Uznesením OR PZ Zvolen ČVS ORO-671/1-VYS-ZV-2017 bolo zastavené trestné stíhanie, pretože trestné stíhanie nemôže byť vedené proti tomu, kto zomrel. Žalovaná poisťovateľ škodcu vykonala šetrenie a likvidáciu škodovej udalosti č. 6401036904, 6401036905. Listom zo dňa 19.04.2018 oznámila úhradu krytia náhrady za pomník vo výške 331,94 €. Listom zo dňa 06.12.2017 oznámila úhradu krytia za pohrebné náklady vo výške 1.017,44 € a 460,09 €. Listom zo dňa 21.05.2018 oznámila úhradu krytia hodnoty vozidla vo výške 571,85 €. Žalobca ako syn poškodených žiadal od žalovanej aj náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola opakovane zamietnutá. Žalobca pociťuje náhlu smrť oboch rodičov za neúnosnú psychickú záťaž, s týmito tvoril jednotnú domácnosť a mali vytvorené citové putá. Rodičia mu pomáhali dennodenne, či už v osobnom živote, v starostlivosti o deti alebo domácnosť, radil sa s nimi, pomáhali mu po všetkých stránkach života, aj finančne, bezmedzne mu pomáhali. Rodičia boli zdraví, bez vážnych zdravotných problémov. Dalo sa predpokladať, že budú žiť ešte dlhé roky. Násilnú smrť svojich rodičov žalobca pociťuje ako obrovskú ujmu citovú, morálnu a sociálnu, s ktorou sa nevie žiadnym spôsobom zmieriť. V danom prípade došlo protiprávnym konaním vodiča zomrelého k nezvratnému a závažnému následku spočívajúcemu v náhlej smrti oboch rodičov žalobcu. Žalobca prišiel o možnosť zachovávať s nimi sociálne a citové väzby, utrpel i citovú traumu. Citová, morálna a sociálna ujma žalobcu bola v príčinnej

súvislosti s protiprávnym konaním vodiča vozidla Ľ. B.. Vo vzťahu k žalovanej ide o špecifické právo poškodeného na výplatu plnenia za poisteného škodcu, a to vo výške v akom za škodu zodpovedá poistený škodca, pričom predpokladom vzniku povinnosti poistiteľa plniť, je preukázanie zodpovednosti poisteného za škodu, ktorá poškodenému vznikla. Z poistenia zodpovednosti má poistený právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobca poukázal, že určenie výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je značne obtiažne, súd určuje výšku takejto náhrady podľa svojej úvahy. Úmrtie rodičov je neprijateľné, hodnota ich života sa nedá žalobcovi vyčísliť, preto žalobca navrhol kopírovať českú právnu úpravu s odkazom na český právny poriadok, ktorý obsahuje vyčíslenie hodnoty ľudského života od 85.000 do 240.000 CZK, pričom záleží na vzťahu k osobe, ktorá zomrie cudzím zavinením. Vzhľadom na uvedené si voči žalovanej uplatnil nárok v sume 18.600,- € za usmrtenie svojho otca a matky pri dopravnej nehode.

2. Žalovaná poisťovňa vo vyjadrení k žalobe zo dňa 18.04.2019 uviedla, že namieta svoju pasívnu vecnú legitimáciu v konaní. Poukázala na § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. s tým, že zákon je právnou normou kogentnou a jednotlivé náhrady, ktoré sú kryté z povinného zmluvného poistenia sú v zákone určené taxatívne. Nemožno preto výpočet svojvoľne rozširovať aj na nemajetkovú ujmu, resp. nemožno túto zákonnú úpravu meniť alebo dopĺňať. Náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody nemožno subsumovať pod § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z.. Povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených osôb podľa § 13 Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedla, že pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné brať zreteľ na tzv. kritériá náhrady, ktoré je potrebné posúdiť tak na strane poškodeného subjektu, ako aj na strane subjektu zodpovedného, pričom dôkazné bremeno preukázania týchto kritérií leží na poškodenom, v danom prípade na žalobcovi. Mala za to, že žalobca v konaní nepreukázal žiadne z kritéria náhrady.

3. Žalobca v písomnom podaní, ktoré doručil okresnému súdu dňa 10.06.2019 uviedol, že žalovaná poisťovňa je pasívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní. Poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo dňa 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti.

4. Žalovaná v elektronickom podaní doručenom okresnému súdu dňa 12.08.2019 poukázala na povinnosť žalobcu uniesť dôkazné bremeno a preukázať existenciu všetkých predpokladov vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaná mala za to, že žalobca v konaní nepreukázal ani len základný predpoklad vzniku zodpovednosti žalovanej. Tvrdenia žalobcu nie sú dostatočné ani do preukázania dôvodnosti výšky žalobcom požadovanej nemajetkovej ujmy.

5. Žalobca v písomnom podaní doručenom okresnému súdu dňa 07.10.2019 uviedol, že vyrastal v harmonickej rodine. S rodičmi mal nadštandardný vzťah už od malička, najmä jeho mamina bola jeho dôverníčkou a radkyňou v tých najťažších chvíľach. Boli si mimoriadne blízky. Povedal a prezradil jej viac, ako svojej manželke. Bolo medzi ním a mamou zvláštne puto. Žalobca pracuje na kriminálke, je zaradený na vyšetrovanie násilnej trestnej činnosti. Jeho tím je pod dohľadom psychológov a dokonca majú aj vlastného duchovného. Jeho psychológom, filtrom od zla vyplývajúceho z jeho práce, bola práve mamina a ocino. Mamina mu vedela pomôcť, porozprávať sa s ním, vedela vždy správne prehovoriť do duše tak, aby sa vrátil domov k rodine a venoval sa rodine bez toho, aby bol „hlavou“ pri nejakej ohavnej vražde. Odkedy tu nie je, jeho prácu nesie čoraz ťažšie a ťažšie. To zlo a negatívne emócie z práce prenáša nanešťastie aj domov, nevie to tak odfiltrovať, ako keď tu boli rodičia. Stačilo si s nimi dať kávu, posťažovať sa, alebo len ticho mlčať. Chápali jeho ťažkú prácu. Ich stratu cíti žalobca každý jeden deň. Rodičia chýbajú nielen jemu, ale aj jeho deťom. Každý deň sa mu tlačia slzy do očí, nedá sa s tým vyrovnať, aj napriek tomu, že už ubehla nejaká doba. Rodičia pomáhali aj s deťmi, napr. keď deti boli choré, postarali sa o nich. Mamina pomáhala aj s prácami okolo domácnosti žalobcu, ocino opravil pokazené hračky, či drobné predmety, mamina navarila, napiekla. Deti boli zvyknuté tráviť letné prázdniny u starých rodičov. Vianoce celá rodina preplakala. Rodičia odišli plní sily a radosti zo života. Prvé mesiace po tragickej udalosti žalobca nespával vôbec, odrazilo sa to v jeho práci, bol podráždený. Zhoršili sa mu pracovné vzťahy, nebol schopný poriadne sa na nič sústrediť, bol vyčerpaný, spamätal sa až vtedy, keď mu začali zdravotné problémy, nechutilo mu jesť, mal žalúdočné problémy. Prvou reakciou po tragickej udalosti bol emocionálny šok. Niekoľko dní má vymazaných z pamäti. Nevie si spomenúť,

čo sa vtedy dialo okolo neho. Dodnes prežíva akútny smútok. Stále si uvedomuje, o čo všetko prišiel, stratil pocit ochrany, bezpečia a lásky, ktorý mu rodičia dávali. V konaní navrhol vypočuť ako svedkov manželku, brata a p. PhDr. S..

6. Žalovaná v elektronickom podaní, ktoré bolo doručené okresnému súdu dňa 30.01.2020 uviedla, že nerozporuje skutočnosť, že Ľ. B., N.. XX.XX.XXXX ako poistník mal uzatvorenú v čase dopravnej nehody so žalovanou zmluvu č. 2400717897, predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. Volkswagen T4 Transporter, EČV: D..

7. Na pojednávaní súd vypočul žalobcu, ktorý vypovedal, že dňa XX.XX.XXXX sa mu dramaticky zmenil život. Pokiaľ človek takúto situáciu nezažije, nevie ju sám posúdiť. S mamou mal výnimočný vzťah, volali si každé ráno, aj v deň tragickej udalosti jej chcel telefonovať, ale nestihol to, pretože mal pracovné povinnosti. V práci mu kolegovia v ten deň oznámili, že jeho rodičia boli účastníkmi dopravnej nehody, pri ktorej zahynuli. Kolegovia mu nedovolili ísť na miesto dopravnej nehody. V práci mu bola ponúknutá pomoc duchovného a psychológa. Pomoc psychológa z práce odmietol s tým, že sa musí s touto vecou vyporiadať sám. Pravda je, že do dnešného dňa sa s tým, nevyporiadal. Stále si kladie otázky, prečo sa to stalo. Nevie si vysvetliť, z akého dôvodu dvaja zdraví ľudia zrazu z ničoho nič odišli. V čase, keď začal vybavovať praktické veci v súvislosti s tragickou udalosťou, si uvedomil, že bude potrebovať odbornú pomoc, preto vyhľadal pomoc psychológa p. Dr. S.. Chodieval ku nej na sedenia, na ktorých sa vyrozprával. Pomoc psychológa vyhľadával približne 7 až 8 mesiacov po tragickej udalosti. Neabsolvoval psychiatrickú liečbu vzhľadom na charakter jeho povolania, nebolo by to dobré, snažil sa situáciu prekonať bez pomoci liekov. Jeho život po tragickej udalosti sa zmenil v tom zmysle, že začal byť citlivejší, pracuje ako policajt, myslel si o sebe, že je tvrdý chlap, teraz veci viacej analyzuje. Stal sa empatickejším. Po tragickej udalosti sa zmenil - zmiernil, veci vníma citlivejšie. Má už iný pohľad na život, ako predtým. Nie je už taký povrchný k veciam, k problémom.

8. Na pojednávaní dňa 04.06.2020 súd vypočul svedka navrhnutého žalobcom - manželku žalobcu, ktorá vypovedala, že tragická udalosť, ktorá sa v rodine stala, a to smrť svokrovcov, sa slovami nedá ani opísať - ten pocit, ktorý rodina prežívala. Starí rodičia všetkým veľmi chýbajú. Manžel po tragickej udalosti bol veľmi nešťastný, nevedel spávať, bol veľmi nervózny, stále sa zamýšľal nad tragédiou, prečo sa to stalo jeho rodičom. Starí rodičia boli zdraví ľudia. Nikto z rodiny nebol na tragédiu pripravený. Aj pre svedkyňu to bola ťažká situácia, nakoľko musela byť manželovi oporou a zároveň bolo potrebné riešiť aj praktické veci vzhľadom na vzniknutú situáciu, t. j. zabezpečiť pohreb a správu ich nehnuteľností. V súvislosti s vyšetrovaním autohavárie bol manžel stále kontaktovaný vyšetrovateľkou, a teda sa musel v myšlienkach k nešťastnej udalosti opätovne vracať. Svokrovci zanechali komplet funkčný dom s domácimi zvieratami, a teda aj tieto záležitosti sa museli za pochodu riešiť. Manžel absolvoval sedenie u p. Dr. S., ktorá mu poskytla psychologickú pomoc. Manžel mal veľmi dobrý vzťah so svojimi rodičmi, boli v dennodennom kontakte, telefonovali si. Pokiaľ svedkyňa porovnala svoj vzťah s rodičmi a manželov vzťah s jeho rodičmi, tak ten bol výrazne hlbší. Manželov život po nešťastnej udalosti sa zmenil tak, že bol nervózny, dusil v sebe svoje pocity, snažil sa, aby problémy, ktoré prežíval, nedal na sebe vedieť. Najhlbší smútok manžela a celej rodiny pretrvával do času, kým svokrovci neboli pochovaní a kým neboli vybavené všetky náležitosti okolo ich hrobu. Dovtedy celá rodina výrazne pociťovala nervozitu a smútok. Časom sa však situácia stabilizovala. Manžel vyhľadával pomoc psychologičky približne pol roka až rok. Autohavária sa stala v septembri r. 2017, počas Vianoc bola situácia v rodine veľmi zlá, svokrovci chýbali. Svedkyňa badala u manžela, že po absolvovaní terapie u psychologičky bol kľudný aspoň načas. Bola spokojná, že navštevuje psychologičku, pretože ako manželka mu síce má byť oporou, ale nevedela mu poskytnúť odbornú pomoc ako psychológ. Manžel a celá rodina sa dostali po čase do normálneho kolobehu života, a to najmä z dôvodu, že majú dve deti, a preto boli donútení pokračovať ďalej a fungovať v normálnom režime.

9. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom svedka navrhnutého žalobcom - A. C. - brata žalobcu, ktorý vypovedal, že obaja bratia prežívali tragickú udalosť zle. Nešťastie sa stalo zrazu, zahynuli rodičia. Obaja súrodenci boli na sedení u psychologičky, pričom žalobca navštevoval psychologičku omnoho dlhšie obdobie. Po vzájomnej dohode úradné záležitostí v súvislosti s pohrebom rodičov vybavoval žalobca. Po tragédii sa žalobca do seba uzavrel, bol veľmi smutný. Žalobca mal veľmi dobrý vzťah k rodičom, často rodičov navštevoval, pomáhal im, vídavali sa minimálne raz do týždňa, niekedy aj častejšie. Rodina sa spolu stretávala. Vzájomne si spolu pomáhali.

10. Na návrh žalobcu súd na pojednávaní vypočul svedka PhDr. K. S., ktorá vypovedala, že je psychologička. So žalobcom sa pracovne poznala. Asi mesiac po tragickej udalosti ju kontaktoval z dôvodu, že potreboval pomoc, nespával, bol depresívny. Predtým ho poznala ako veľmi žoviálneho, priateľského, otvoreného človeka. Zo začiatku chodil ku nej na terapie raz do týždňa. Jedna terapia trvala približne 1 až 1,5 hodiny. Po dvoch mesiacoch chodil raz za 2 týždne na sedenie. Žalobca pomoc psychológa vyhľadával asi pol roka. Zo začiatku boli terapie veľmi náročné. Svedkyňa najprv dávala žalobcovi kresliť obrázky, aby svoje pocity dostal zo seba von. Používali aj uvoľňovaciu techniku, cvičili autogénny tréning a následne na sedeniach žalobca riešil skutočnosť, že nemohol uveriť v vzniknutú situáciu, ktorá nastala, že o rodičov prišiel. Svedkyňa videla progres v duševnom stave žalobcu, že sedenia pomáhajú. Smrť rodičov sa odzrkadlila na žalobcovi aj po fyzickej stránke. Bol vychudnutý, strhaný, triasli sa mu ruky, bolo na ňom vidieť, že utrpel ujmu. Sťažoval sa aj na nedostatky v pracovnom výkone. Nevedel sa sústrediť. Svedkyňa istú dobu zvažovala, aby začal brať lieky, čo však žaloba odmietol, bál sa aká by nastala situácia v prípade, ak by lieky musel vysadiť. Po absolvovaní niekoľkých terapií videli progres a bolo zrejmé, že žalobca situáciu zvládne aj bez liekov. Rovnako zvažovali možnosť navštíviť psychiatra, žalobca to však odmietol, pretože bolo zrejmé, že psychiater by mu nasadil antidepresíva, čomu sa chcel žalobca vyhnúť. Duševný stav žalobcu sa zhoršil cez Vianoce, nakoľko Vianoce sú rodinným sviatkom. Následne sa situácia začala zlepšovať. Terapiu ukončili po vzájomnej dohode približne v marci - apríli nasledujúceho kalendárneho roka po tragickej autonehode. Prišiel však v máji Deň matiek a vtedy žalobca opätovne kontaktoval svedkyňu, potreboval sa vyrozprávať. Terapia trvala približne rok, pol roka formou osobných stretnutí a pol roka formou telefonátov, ktoré trvali v závislosti od potreby žalobcu - niekedy krátko, niekedy spolu telefonovali aj hodinu.

11. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise a zistil nasledovný skutkový stav:

12. Z uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru (PR PZ) vo Zvolene, odbor kriminálnej polície, sp. zn. ČVS: ORP-671/1-VYS-ZV-2017 zo dňa 21.11.2017 súd zistil, že vyšetrovateľ policajného zboru zastavil trestné stíhanie voči zosnulému Ľ. B., N.. XX.XX.XXXX, ktoré bolo začaté na tom skutkovom základe, že Ľ. B. dňa 11.09.2017 v čase okolo 08.23 hod. viedol ako vodič motorové vozidlo zn. Volkswagen Transporter EČV: D. v smere od mesta Zvolen na mesto Krupina, pričom z presne nezistených príčin prešiel so svojim motorovým vozidlom do protismernej časti vozovky, kde v tom čase jazdil vo svojom jazdnom pruhu vodič Q. C., N.. XX.XX.XXXX, ktorý viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Felicia, EČV: D., pričom došlo k čelnej zrážke oboch vozidiel, čím Ľ. B. porušil dôležitú povinnosť uvedenú v § 9 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. a Q. C., nar. XX.XX.XXXX a jeho spolujazdkyni Z. C., N.. XX.XX.XXXX spôsobil zranenia nezlučiteľné so životom, ktorým na mieste podľahli. Ľ. B. umrel po prevezení so zraneniami po dopravnej nehode v Nemocnici s poliklinikou Zvolen, kde mu lekári stanovili diagnózou akútny infarkt myokardu. Z obsahu uznesenia ďalej vyplýva, že podľa záveru znaleckých posudkov MUDr. K. a MUDr. D. týkajúcich sa pitvy Q. C.T. a Z. C. nebol v ich krvi zistený alkohol, ani iné psychoaktívne látky. U Ľ. B. nebol zistený alkohol. Z vyšetrených okolností vyplynulo, že s najväčšou pravdepodobnosťou došlo u Ľ. B. k úplnému uzáveru srdcovej tepny s následnou poruchou srdcového rytmu, čo mohlo viesť k akútnej poruche vedomia s následnou stratou schopnosti vedenia motorového vozidla. Do konania bola pribratá spoločnosť D., B..T..Y.. ako znalecká organizácia z odboru cestná doprava na posúdenie priebehu dopravnej nehody. Zo znaleckého posudku č. 604/2017 okrem iného vyplýva, že technickou príčinou dopravnej nehody bolo prejdenie vozidla Volkswagen Transporter do protismerného jazdného pruhu, v ktorom sa pohybovalo vozidlo Škoda Felicia, príčinu prejdenia vozidla nie je možné stanoviť, ale náhla technická porucha, ako aj rýchlosť vozidla Volkswagen Transporter na tomto vozidle boli ako príčiny nehody znalcami vylúčené. Z obsahu uznesenia ďalej vyplýva, že hodnotením dôkazov vyšetrovateľ dospel k záveru, že vodič Ľ.C. B. jazdiaci s vozidlom Volkswagen Transporter v smere od Zvolena na Krupinu v inkriminovanom čase a mieste pravdepodobne z dôvodu akútnej poruchy vedomia s následnou stratou schopnosti vedenia motorového vozidla ako dôsledku akútneho infarktu myokardu, prešiel do protismerného jazdného pruhu, v ktorom sa pohybovalo vozidlo Škoda Felícia, v ktorom sa nachádzal Q. C. ako vodič a Z. C. ako spolujazdec na prednom sedadle, čím vozidlu Škoda Felícia vytvoril prekážku náhlu, na ktorú už Q. C. nemohol nijako reagovať, následkom čoho došlo ku škodlivým následkom uvedeným vo výrokovej vete uznesenia. Zo záveru uznesenia vyplýva, že vinníkom dopravnej nehody bol zosnulý Ľ. B..

13. Z úmrtného listu vedeného v knihe úmrtí Matričného úradu F. N. vo zväzku 2 ročník 2017 strana 34 pod poradovým číslom 3 súd zistil, že Z. C. zomrela dňa XX.XX.XXXX.

14. Z úmrtného listu vedeného v knihe úmrtí Matričného úradu F. N. vo zväzku 2 ročník 2017 na strane 34 pod poradovým číslom 4 súd zistil, že Q. C. zomrela dňa XX.XX.XXXX.

15. Z oznámení o ukončení likvidácie poistnej udalosti č. 6401036905 a 6401036904, ktoré adresovala žalovaná poisťovňa žalobcovi (č. l. 9 - 11 súdneho spisu) súd zistil, že žalobcovi oznámila rozsah povinnosti poskytnúť poistné plnenie z poistnej zmluvy č. 2400717897 za pohrebné náklady, náhrady za pomník, hodnoty vozidla ku dňu poistnej udalosti a predajných zvyškov vozidla.

16. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

17. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

18. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

19. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

20. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení platnom a účinnom do 31.12.2018, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu
a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d) ušlého zisku.

21. Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení platnom a účinnom do 31.12.2018, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení platnom a účinnom do 31.12.2018, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi 20) a je povinný tento nárok preukázať.

23. Žalobca si v konaní uplatnil voči žalovanej poisťovni nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu, že konaním nebohého Ľ.C. B., ktorý bol v trestnom konaní vedenom OR PZ Zvolen označený za vinníka dopravnej nehody, zahynuli obaja rodičia žalobcu. Uvedené skutočnosti vyplývajú z uznesenia OR PZ Zvolen ČVS: ORP-671/1-VYS-ZV-2017 zo dňa 21.11.2017 (č. l. 4 súdneho spisu). Uzatvorenie poistnej zmluvy č. 2400717897 medzi žalovanou ako poisťovateľom a Ľ. B. N.. XX.XX.XXXX ako poistníkom, predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. Volkswagen T4 Transporter EČV: D. a platnosť predmetnej poistnej zmluvy v čase dopravnej nehody, t. j. ku dňu XX.XX.XXXX v konaní sporná nebola. Škodou, pre účely zákona č. 381/2001 Z. z.

o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.07.2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016). Preto v spore o náhradu takejto ujmy je žalovaná poisťovňa pasívne legitimovaná.

24. Smrť rodičov, zvlášť za okolností, že zahynuli pri dopravnej nehode obaja rodičia naraz, je pre dieťa (bez ohľadu na jeho vek, postavenie, aktuálne životné pomery a rodinnú situáciu) vždy mimoriadnym zásahom do jeho osobnostných práv, preto má súd za to, že nebolo potrebné preukazovať mimoriadnosť zásahu, pretože s prihliadnutím na príbuzenský vzťah, ide o okruh najbližších rodinných príslušníkov a nárok žalobcu v konaní bol na základe uvedeného daný.

25. Zákon nevymedzuje ani okruh osôb, ktoré majú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ani kritériá určenia konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, nie sú naformulované žiadne objektívne kritériá a podmienky, na základe ktorých by sa mali vzniknuté zásahy odškodňovať a ktorými by mala byť určená výška nemajetkovej ujmy. Z judikatúry súdov SR vyplýva výška náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou blízkej osoby od 8.000 € do 25.000 €, pričom súdy hodnotili vzniknuté následky ako do určitej miery štandardné (smútok, žiaľ, apatia, dočasná strana životného elánu, radosti a podobne) a potom následky, ktoré majú závažnejší dopad na zdravie a život osoby (napr. závažné psychické traumy, iné zdravotné následky, trvalý dlhodobý vplyv na stratu pracovnej, či spoločenskej uplatniteľnosti a podobne).

26. Na základe skutkových tvrdení žalobcu a vykonaného dokazovania v konaní dospel súd k záveru, že zohľadňujúc okolnosti, za ktorých k porušeniu práva žalobcu došlo a závažnosť vzniknutej ujmy, určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy sumou 16.000,- €.

27. Pri rozhodovaní súd zohľadnil skutočnosť, že aj keď na základe vyšetrovania bol za vinníka dopravnej nehody označený nebohý Ľ.C. B., najpravdepodobnejšou príčinou dopravnej nehody bola akútna porucha vedomia p. B., v dôsledku akútneho infarktu myokardu, keď stratil vedomie a schopnosť viesť motorové vozidlo, následkom čoho došlo k tragickej udalosti, pri ktorej zahynuli všetci traja účastníci dopravnej nehody, a to rodičia žalobcu, ako aj označený vinník dopravnej nehody. Znalec v trestnom konaní vylúčil ako príčinu dopravnej nehody rýchlosť, či technickú poruchu motorového vozidla škodcu a neboli zistené ani iné porušenia predpisov cestnej premávky.

28. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd zohľadnil ďalej závažnosť vzniknutej ujmy u žalobcu, ktorú vyhodnotil ako štandardnú. Z výpovede žalobcu a svedkov, ktorých navrhol v konaní žalobca vypočuť, vyplynulo, že po tragickej autonehode žalobca pociťoval akútny smútok, žiaľ, apatiu, bol nervózny, nevedel sa sústrediť, dočasne poklesla jeho schopnosť plného pracovného výkonu v zamestnaní, jeho nepriaznivý duševný stav sa odrazil aj na jeho fyzickej kondícii, bol pochudnutý, strhaný, triasli sa mu ruky. Rodičia boli zdraví, bez vážnych zdravotných problémov, dalo sa predpokladať, že budú žiť ešte dlhé roky. Žalobca smrť oboch rodičov pociťuje ako obrovskú citovú, morálnu a sociálnu ujmu, s ktorou sa nevie žiadnym spôsobom zmieriť.

29. Súd hodnotil vzniknuté následky u žalobcu ako do určitej miery štandardné aj z toho dôvodu, že zohľadnil žalobcov vek (52 rokov), skutočnosť, že žalobca nezdieľal s rodičmi spoločnú domácnosť, nebol od nich ekonomicky závislý a v konaní nepreukázal výraznú zmenu svojho spôsobu života po tragickej autonehode, dlhodobé zhoršenie psychického, či fyzického stavu, prípadne inú výraznú zmenu kvality jeho života. Po tragickej nehode žalobca absolvoval niekoľkomesačnú terapiu u psychologičky s frekvenciou terapie 2 až 4krát mesačne v priebehu 6 mesiacov a následnej telefonickej konzultácie v prípade potreby. Žalobcov osobný, rodinný a pracovný život sa postupne vrátil do normálneho režimu a jeho duševný stav sa zlepšil.

30. Napriek uvedenému je nevyhnutné konštatovať, že nemajetková ujma, ktorá žalobcovi vznikla porušením osobnostných práv sa vo všeobecnosti ani odškodniť nedá, pretože nie je možné exaktne kvantifikovať a vyčísliť rozsah vzniknutej ujmy. V dôsledku náhlej smrti jemu blízkych osôb - oboch rodičov - bol natrvalo narušený žalobcov rodinný život. Spôsobenie úmrtia členov rodiny je neoprávneným zásahom do súkromia žalobcu a primeraným zadosťučinením je v tomto prípade aj náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Z objektívneho

hľadiska je strata členov rodiny neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje pozostalých členov rodiny, takže náhrada tejto nemajetkovej ujmy je primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu. V konaní bolo preukázané, že žalobca s nebohými rodičmi tvoril plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Žalobca nečakanú smrť oboch rodičov prežíval nielen pocitom úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, ale stratiť aj možnosť viesť s nimi súkromný život odo dňa ich smrti, čím došlo k nenávratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb a k intenzívnemu zásahu so jeho osobnostných práv. Žalobcovi vznikla ujma, ktorá je neodstrániteľná a nereparovateľná.

31. Rodinný život je nepochybne súčasťou súkromného života fyzickej osoby, ktorý zahrňuje sociálne, morálne a kultúrne vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi vytvárané v období ich spoločného spolužitia, ako aj vzťahy medzi inými blízkymi príbuznými, bez ohľadu na to, či spolu trvale žijú. Protiprávne narušenie týchto rodinných vzťahov zo strany iného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby.

32. Pri určení výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy súd prihliadol na úzke citové väzby žalobcu k nebohým rodičom, ale aj na okolnosti vzniku smrteľnej nehody, teda aj na to, že zo strany škodcu nešlo o úmyselné konanie, na vzniknuté následky zásahu u žalobcu, ktoré súd vyhodnotil ako štandardné a určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy sumou 16.000 Eur a vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol.

33. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol vychádzajúc zo zásady úspechu v spore. Žalobca bol v konaní voči žalovanej plne úspešný, odvodzujúc jeho úspech čo do právneho základu veci. Pretože výška prípadného plnenia žalovanej závisela od úvahy súdu, uložil súd žalovanej povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v celom rozsahu to troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania. O výške náhrady trov rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku - CSP).
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).
Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).
Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).
Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej

forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).
Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).